

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών

— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Φιλοσοφική Σχολή
Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
ΠΜΣ «Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και
Διά Βίου Μάθηση»

Διεύθυνση: Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου, τ.κ. 15703

Φιλοσοφική Σχολή, 5^{ος} Όροφος, κυψέλη 547

Τηλέφωνο: 2107277606

E-mail: counselling-cgll@eds.uoa.gr

Site: counselling-cgll.eds.uoa.gr

ΜΕΛΕΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΠΜΣ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2024

Περιεχόμενα

1. Γενική Περιγραφή του Προγράμματος	3
1.1 Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών.....	3
1.2 Σχολή στην οποία υπάγεται το Τμήμα στο οποίο εντάσσεται το ΠΜΣ	3
1.3 Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών	3
2. Ενδιαφέρον για το ΠΜΣ	4
2.1 Αριθμός φοιτητών ΠΜΣ την τελευταία πενταετία	4
2.2 Συναφή ΠΜΣ Ελλάδος - Κύπρου	6
2.2.1 Προγράμματα Πανεπιστημίων.....	6
2.2.2 Αξιολόγηση.....	7
3. Οικονομικά στοιχεία	7
3.1 Διαχείριση Πόρων του ΠΜΣ.....	7
3.1.1 Δίδακτρα, δωρεάν φοίτηση και υποτροφίες.....	7
3.1.2 Άλλες πηγές εσόδων	8
3.2 Βασικά οικονομικά ιστορικά στοιχεία και προϋπολογισμός διετίας ανά κύκλο εκπαίδευσης	8
4. Συμπεράσματα Βιωσιμότητας	10
4.1 Διευρυμένο και αυξανόμενο ενδιαφέρον συμμετοχής.....	10
4.2 Ιστορικότητα ΠΜΣ.....	11
4.3 Εμπειρία στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση (αν υλοποιείται μέρος ή εν συνόλω με εξ αποστάσεως εκπαίδευση).....	12
4.4 Επάρκεια προσωπικού και πόρων	12
4.5 Ενδιαφέρον ακαδημαϊκής κοινότητας.....	13
4.6 Συνάφεια και Σύνδεση με το Προπτυχιακά Προγράμματα	14

1. Γενική Περιγραφή του Προγράμματος

1.1 Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών ιδρύθηκε στις 14 Απριλίου 1837.

Ακαδημαϊκά συγκροτείται από 42 Τμήματα υπαγόμενα σε 9 Σχολές.

1.2 Σχολή στην οποία υπάγεται το Τμήμα στο οποίο εντάσσεται το ΠΜΣ

Το ΠΜΣ **Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση** υποστηρίζεται από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, το οποίο υπάγεται στη Φιλοσοφική Σχολή.

1.3 Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Αντικείμενο του ΠΜΣ «Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση» είναι η προαγωγή της εξειδικευμένης επιστημονικής γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας σύμφωνα: α. με τις σύγχρονες διεθνείς τάσεις και πρακτικές στον χώρο της Συμβουλευτικής, του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Διά Βίου Μάθησης και β. με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές, ψυχοκοινωνικές και πολυπολιτισμικές ανάγκες της εκπαιδευτικής κοινότητας στο πλαίσιο του μοντέλου επιστήμονα-επαγγελματία.

Στόχος του ΠΜΣ είναι ειδίκευση, η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και η ανάπτυξη της έρευνας στον χώρο της Συμβουλευτικής, του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Διά Βίου Μάθησης. Επιδίωξη του ΠΜΣ είναι η προσφορά επιστημονικών γνώσεων που γεφυρώνουν τη θεωρία με την εμπειρική έρευνα και πράξη, καθώς και η ανάπτυξη επαγγελματικών δεξιοτήτων υψηλού επιπέδου που προωθούν τους στόχους της Συμβουλευτικής, του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Διά Βίου Μάθησης.

Οι ραγδαίες και βαθιές αλλαγές στον επιστημονικό, τεχνολογικό, οικονομικό και κοινωνικό τομέα προβάλλουν επιτακτική την ανάγκη για επικαιροποίηση και διαρκή αναβάθμιση των γνώσεων και δεξιοτήτων των ατόμων, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ολοένα αυξανόμενες απαιτήσεις της προσωπικής και εργασιακής τους ζωής. Σε μία τέτοια εποχή ραγδαίων εξελίξεων, η παροχή υπηρεσιών συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού συμβάλλουν με αποτελεσματικό τρόπο στη διαχείριση της σταδιοδρομίας του ατόμου, τη σύνδεσή του με την αγορά εργασίας, την προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική του ανάπτυξη. Επιπλέον, μέσα στη σύγχρονη «κοινωνία της γνώσης» είναι βέβαιο ότι ο ρόλος της Διά Βίου Μάθησης θα συνεχίσει να ενισχύεται και να διαδραματίζει όλο και μεγαλύτερη σημασία στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική σταδιοδρομία.

Το Πρόγραμμα **απευθύνεται** σε πτυχιούχους επαγγελματίες όλων των ειδικοτήτων, οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν συμβουλευτική υποστήριξη και επαγγελματική καθοδήγηση.

Το Πρόγραμμα **απονέμει** Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «Συμβουλευτική, τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Διά Βίου Μάθηση» («Counselling, Career Guidance and Lifelong Learning»). Το Πρόγραμμα είναι **πλήρους φοίτησης** και η χρονική διάρκεια για την απονομή του Δ.Μ.Σ. είναι **τέσσερα (4) διδακτικά εξάμηνα**.

Για την απόκτηση του Δ.Μ.Σ. απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε **11 μαθήματα** (υποχρεωτικά συμπεριλαμβανομένης της πρακτικής άσκησης 400 ωρών) και η επιτυχής εκπόνηση της **μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας** κατά το τέταρτο εξάμηνο. Η διδασκαλία των μαθημάτων πραγματοποιείται **δια ζώσης και εξ αποστάσεως**. Η παρακολούθηση των μαθημάτων και η συμμετοχή στις κάθε είδους εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι υποχρεωτική.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος **2024-25**, θα εισαχθούν στο ΠΜΣ «35» κατ' ανώτατο όριο **40 μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες**.

Στο ΠΜΣ γίνονται δεκτοί/ες κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών Τμημάτων ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και απόφοιτοι άλλων Τμημάτων Πανεπιστημίων ή ΤΕΙ της ημεδαπής ή ομοταγών, αναγνωρισμένων της αλλοδαπής. Επιπλέον του αριθμού εισακτέων γίνεται δεκτό ένα (1) μέλος των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. κατ' έτος, εφόσον το έργο που επιτελεί στο Ίδρυμα είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ

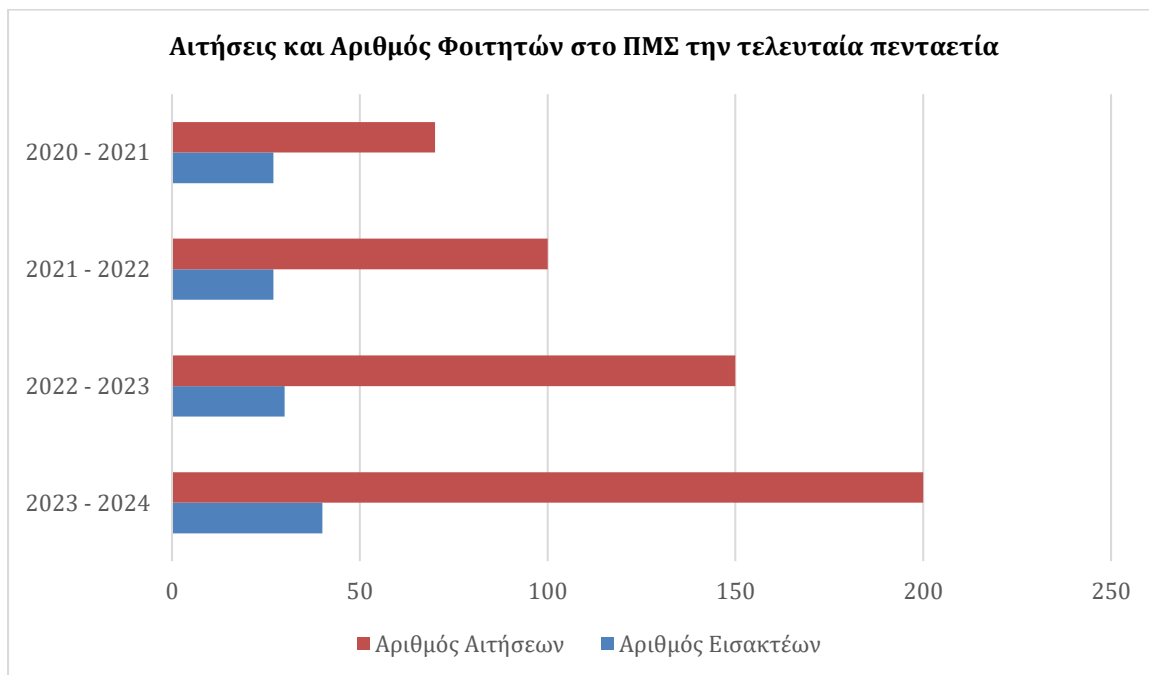
2. Ενδιαφέρον για το ΠΜΣ

2.1 Αριθμός φοιτητών ΠΜΣ την τελευταία πενταετία

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών δέχεται περίπου 40 φοιτητές ετησίως. Ο αριθμός των φοιτητών που παρακολουθούν το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών αναμένεται να παραμείνει στα ίδια επίπεδα για τα επόμενα πέντε χρόνια, καθώς το πρόγραμμα επιλέγεται από ένα ευρύ φάσμα φοιτητών και αποφοίτων από διάφορους κλάδους. Από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 που ιδρύθηκε το εν λόγω ΠΜΣ μέχρι και σήμερα ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, οι υποψήφιοι μεταπτυχιακοί φοιτητές και φοιτήτριες παρουσιάζουν αυξητική τάση ετησίως.

Πίνακας 1: Αιτήσεις και Αριθμός Φοιτητών στο ΠΜΣ την τελευταία πενταετία

Ακαδημαϊκό έτος	Αριθμός φοιτητών ΠΜΣ	Αριθμός Αιτήσεων
2023-2024	40	200
2022-2023	30	150
2021-2022	27	100
2020-2021	27	70

Το ΠΜΣ απευθύνεται και αφορά σχεδόν εξίσου ή έχει ανταπόκριση σχεδόν εξίσου στον ανδρικό και γυναικείο πληθυσμό, με αναλογία περίπου 40-60 αντίστοιχα, ενώ απευθύνεται τόσο στο δυναμικό κοινό των πρόσφατα πτυχιούχων (0-5 χρόνια από τη λήψη του πρώτου πτυχίου), όσο και σε ένα νέο κοινό που βρίσκει την ευκαιρία να αναβαθμίσει και να επικαιροποιήσει τα προσόντα του μέσα από τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση στον ακαδημαϊκό χώρο. Πρόκειται για εκπαιδευτικούς, ψυχολόγους, στελέχη ΜΚΟ και ανθρώπινου δυναμικού που ανταποκρίνονται στην ανάγκη στελέχωσης θέσεων ευθύνης με αυξημένα τυπικά προσόντα, αλλά και άτομα που ανοίγουν ένα νέο κύκλο ενδιαφερόντων και δραστηριοτήτων ανταποκρινόμενα στις αλλαγές της εποχής.

Είναι χαρακτηριστικό ότι οι περισσότεροι αιτούντες δεν πληροφορήθηκαν για την ύπαρξη του ΠΜΣ από τυχόν ενέργειες προβολής, αλλά κατά κύριο λόγο από συναδέλφους και γνωστούς τους που έχουν ήδη φοιτήσει στο πρόγραμμα και το συνιστούν λόγω της προσωπικής τους εμπειρίας, όπως δείχνει η διαδικασία επιλογής τους. Έτσι διαφαίνεται μια δυναμική με προοπτική και διάρκεια για το μεσοπρόθεσμο μέλλον. Πολύ δε περισσότερο στα πλαίσια της διαρκούς ανανέωσης και εξέλιξης του ΠΜΣ με τα πιο σύγχρονα δεδομένα και τις τελευταίες εξελίξεις στο χώρο της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Το ποσοστό, επίσης, ολοκλήρωσης των σπουδών είναι υψηλό. Τα ποσοστά αποφοίτησης στα $n+1$ ή $n+2$ εξάμηνα είναι $n < 60\%$. Για τους εισακτέους του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021 από τους 27 μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες έχουν αποφοιτήσει 20, ενώ για τους εισακτέους 2021-2022 από τους 27 μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες οι 19 έχουν φτάσει στο στάδιο εκπόνησης της διπλωματικής τους εργασίας.

Τέλος, το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση διαθέτει ένα κύρος και ειδικό βάρος το οποίο ενισχύει και ανανεώνει συνεχώς τη φήμη του και την προσέλκυση νέων φοιτητών. Συνδέεται άμεσα με την αγορά εργασίας καθώς (μέσω χρήσης ερωτηματολογίου καταγραφής των αποφοίτων) η πλειονότητα των αποφοίτων του ακαδημαϊκού έτους 2020-2021 (80%) απασχολούνται ήδη στους φορείς που

πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση, ενώ το 50% σε εκπαιδευτικούς φορείς και το 10% ως αυτοαπασχολούμενοι.

2.2 Συναφή ΠΜΣ Ελλάδος - Κύπρου

2.2.1 Προγράμματα Πανεπιστημίων

Σημαντικό στοιχείο της διακριτότητας του συγκεκριμένου ΠΜΣ αποτελεί το γεγονός ότι είναι το **μοναδικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών** στην Ελλάδα που εντάσσει απευθείας στο επίπεδο Α΄ πιστοποίησης της επάρκειας των προσόντων των Συμβούλων σταδιοδρομίας/επαγγελματικού προσανατολισμού στο «Μητρώο Συμβούλων Σταδιοδρομίας/Επαγγελματικού Προσανατολισμού» που τηρείται στο Τμήμα Επιστημονικής Στήριξης Στελεχών και Φορέων Συ.Ε.Π. του Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. σύμφωνα με τις αρχές και τις κατευθύνσεις της ευρωπαϊκής και, ειδικότερα, της εθνικής πολιτικής (ΦΕΚ Τεύχος Β΄ 617/14.02.2022). Παράλληλα, προσφέρει **ειδίκευση σε τρία επιστημονικά πεδία**, τη Συμβουλευτική, τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Διά Βίου Μάθηση, ενώ **παρέχει παιδαγωγική και διδακτική επάρκεια** (ΦΕΚ Τεύχος Β΄ 6139/25.10.2023).

Αντίστοιχα προγράμματα Πανεπιστημίων σε Ελλάδα και Κύπρο στο συγκεκριμένο επιστημονικό αντικείμενο είναι τα εξής:

Πίνακας 2: Συναφή ΠΜΣ με αντίστοιχα ΠΜΣ σε Ελλάδα και Κύπρο

	Πανεπιστήμιο/ Φορέας	Τμήμα/Σχολή	Τίτλος	Διάρκεια	Δίδακτρα
1	Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου	Κοινωνικών Επιστημών & Επιστημών της Συμπεριφοράς	Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Συμβουλευτική (https://euc.ac.cy/el/programs/master-career-counseling-and-guidance-online/)	3 εξάμηνα	Με δίδακτρα
2	Πανεπιστήμιο Κύπρου	Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κύπρου & ΠΤΔΕ ΕΚΠΑ	Σχολική Συμβουλευτική και Καθοδήγηση (https://www.ucy.ac.cy/psych/magister-artium-in-school-counseling-and-guidance/)	6 Εξάμηνα (Το 3ο Εξάμηνο αναφέρεται στο Θερινό Εξάμηνο)	Με δίδακτρα
3	ΠΑΜΑΚ	Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής	Επιστήμες της Αγωγής: Εκπαίδευση Ενηλίκων, Ειδική Αγωγή (Κατεύθυνση Εκπαίδευση Ενηλίκων) (https://www.uom.gr/ekpmet)	4 εξάμηνα	Χωρίς δίδακτρα
4.	Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΔΠΜΣ)	ΤΕΑΠΗ ΕΚΠΑ/ Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Κρήτης/ Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης ΔΠΘ	Συμβουλευτική Ψυχολογία και Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση, την Υγεία, την Εργασία (Ειδίκευση Συμβουλευτική και Κοινωνική Εργασία) https://www.sed.uth.gr/index.php/en/studies-postgraduate/msc-counselling	4 εξάμηνα	Με δίδακτρα
5	Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας	Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής	Συμβουλευτική Ψυχολογία & Συμβουλευτική στην Ειδική Αγωγή, την Εκπαίδευση & την Υγεία (Κατεύθυνση Συμβουλευτική στην Εκπαίδευση/ Σχολική Συμβουλευτική) (https://www.sed.uth.gr/index.php/en/studies-postgraduate/msc-counselling)	4 εξάμηνα	Με δίδακτρα

2.2.2 Αξιολόγηση

Εκ των ανωτέρω συνάγεται ότι το αντικείμενο του ΠΜΣ έχει αποκτήσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον σε πολλά Ιδρύματα Ελλάδος και Κύπρου, υπό διάφορες παρεμφερείς μορφές. Η συντριπτική πλειοψηφία των προσφερόμενων προγραμμάτων είναι με την καταβολή διδάκτρων, κατά μέσο όρο διδάκτρων **5.500€** με επικρατούσα χρονική διάρκεια τα **3** και τα **4 εξάμηνα**. Ως εκ τούτου, τόσο το ύψος των διδάκτρων όσο και η διάρκεια του προγράμματος (**3.200€** και **4 εξάμηνα**), έχουν απολύτως φυσιολογικές, συμβατές και κάτω του μέσου όρου τιμές, πράγμα που καθιστά το πρόγραμμα χρονικώς και οικονομικώς ελκυστικό. Επιπλέον, τα παραπάνω Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών απευθύνονται κυρίως σε πτυχιούχους παιδαγωγικών και κοινωνικών επιστημών, αφού εμβαθύνουν σε εξειδικευμένα ή εφαρμοσμένα αντικείμενα της Συμβουλευτικής. Κανένα από τα παραπάνω μεταπτυχιακά προγράμματα δεν καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ «Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση», το οποίο χαρακτηρίζεται από πολυσυλλεκτικότητα και διεπιστημονικότητα και απευθύνεται σε πτυχιούχους όλων των ειδικοτήτων. Το γεγονός αυτό αποτελεί και κύρια ένδειξη της βιωσιμότητας του προγράμματος.

Λόγω της αναδιάρθρωσης του χάρτη των ΠΜΣ στα πλαίσια της συμμόρφωσης με τη νέα ισχύουσα νομοθεσία και τις απαιτήσεις πιστοποίησης ποιότητας, δεν υπάρχει αυτή τη στιγμή πληροφόρηση για τη μορφή και τη συνέχεια της λειτουργίας των ανωτέρω μεταπτυχιακών προγραμμάτων. Παρά ταύτα, η ύπαρξη και λειτουργία τους στις προηγούμενες περιόδους αποδείχθηκε ότι δεν είναι ευθέως ανταγωνιστική προς το παρόν ΠΜΣ. Αντιθέτως, αυτά συνεισφέρουν στο χώρο συμπληρωματικές ή εμβαθυμένες οπτικές γωνίες ανάλογα με το περιεχόμενό τους, και αποτελούν δυνάμει εταίρους και συνεργάτες για την εξυπηρέτηση των κοινών στόχων, δηλαδή την αναβάθμιση του επιστημονικού επιπέδου και της έρευνας, την παραγωγή επιστημόνων υψηλού επιπέδου και την προσφορά των μεγίστων δυνατών υπηρεσιών στο κοινωνικό σύνολο και τους πολίτες. Μάλιστα, επιδιώκονται και πραγματοποιούνται κοινές δράσεις και συνεργασίες σε συνέδρια, δημοσιεύσεις και ερευνητικά προγράμματα (π.χ. με Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο Κύπρου, με το ΠΑΜΑΚ κ.λπ.) με πολύ θετικά αποτελέσματα και προστιθέμενη αξία.

3. Οικονομικά στοιχεία

3.1 Διαχείριση Πόρων του ΠΜΣ

3.1.1 Δίδακτρα, δωρεάν φοίτηση και υποτροφίες

Για την παρακολούθηση του ΠΜΣ προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, ύψους **3.200,00€** συνολικά για τα τέσσερα εξάμηνα. Συγκεκριμένα, η 1η δόση ύψους 800,00€ καταβάλλεται κατά την αποδοχή τους στο ΠΜΣ για το Α' Εξάμηνο, η 2η δόση ύψους 800,00€ στην αρχή του Β' εξαμήνου, η 3η δόση ύψους 800,00€ στην αρχή του Γ' εξαμήνου και η 4^η δόση ύψους 800,00€ στην αρχή του Δ' Εξαμήνου. Η Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ, αναγνωρίζοντας τις οικονομικές δυσκολίες, που ενδεχομένως, να αντιμετωπίζουν ορισμένοι φοιτητές παρέχει τη δυνατότητα καταβολής των διδάκτρων σε περισσότερες δόσεις ανά εξάμηνο, με όριο τις 4 δόσεις (200,00 X 4 δόσεις για κάθε εξάμηνο). Οι φοιτητές ενημερώνονται για το χρονικό περιθώριο που μπορούν να καταθέτουν τα δίδακτρα κάθε εξάμηνο από τη Γραμματεία του ΠΜΣ. Σε περιπτώσεις μη εγγραφής, οριστικής αποχώρησης ή διαγραφής, τα καταβληθέντα τέλη φοίτησης δεν επιστρέφονται.

Εγγεγραμμένοι φοιτητές/φοιτήτριες του ΠΜΣ δύνανται να φοιτούν δωρεάν εφόσον πληρούν τα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια του άρθρου 86 του Ν. 4957/2022. Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του 7,5/10, εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο ΠΜΣ έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από ίδρυμα της αλλοδαπής.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο **τριάντα τοις εκατό (30%)** του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά ΠΜΣ πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο ΠΜΣ. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου/ας σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής στο ΠΜΣ. Όσοι/ες λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγής.

3.1.2 Άλλες πηγές εσόδων

Το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση έχει ως κύρια πηγή χρηματοδότησης την καταβολή τελών φοίτησης από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Περαιτέρω χρηματοδότηση δύναται να προέρχεται από άλλες πηγές όπως δωρεές, χορηγίες, ερευνητικά προγράμματα, σεμινάρια επ' αμοιβή κ.λπ., εντούτοις έως σήμερα τα έσοδα του ΠΜΣ προέρχονται αποκλειστικά από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών,

3.1.3 Δαπάνες

Οι πόροι του ΠΜΣ κατευθύνονται στις λειτουργικές δαπάνες του προγράμματος, γενικώς στους παρακάτω λογαριασμούς:

- Αμοιβές διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης
- Αμοιβές διδασκόντων
- Προμήθεια Υπολογιστών / επίπλων (γραφεία – βιβλιοθήκες)
- Έξοδα προβολής, διαφήμισης και δράσεις δημοσιότητας
- Μετακινήσεις φοιτητών και διδασκόντων
- Έντυπα, γραφική ύλη και αναλώσιμα
- Υποτροφίες αριστείας
- Έξοδα δημοσιεύσεων
- Έξοδα υπέρ Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.)

Το ΠΜΣ, ύστερα από αίτηση των μεταπτυχιακών φοιτητών αλλά λαμβάνοντας υπόψη και τις διάφορες οικονομικές δυσκολίες φοιτητών, που δεν δικαιούνται απαλλαγής διδάκτρων χορηγεί υποτροφίες αριστείας που δεν θα ξεπερνούν τα 3.500 ευρώ ετησίως. Η Συντονιστική Επιτροπή δύναται να προτείνει οποιαδήποτε άλλη ρύθμιση όσον αφορά στις υποτροφίες στην συνέλευση του τμήματος, η οποία αποφασίζει για την παρεχόμενη υποτροφία.

Οι φοιτητές/τριες οι οποίοι λαμβάνουν υποτροφία από κάποια πηγή για την υποστήριξη των σπουδών τους στο ΠΜΣ είναι υποχρεωμένοι να το δηλώσουν στη Γραμματεία του ΠΜΣ

Το ΠΜΣ δύναται επίσης να χορηγεί βραβεία σε φοιτητές και φοιτήτριες με εξαιρετικές επιδόσεις, σύμφωνα με κριτήρια και διαδικασία που καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης

Στα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) που λειτουργούν με τέλη φοίτησης ο Ε.Λ.Κ.Ε. εφαρμόζει ποσοστό κράτησης σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου.

3.2 Βασικά οικονομικά ιστορικά στοιχεία και προϋπολογισμός διετίας ανά κύκλο εκπαίδευσης

Η διαχείριση των πόρων του ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση του ΕΚΠΑ πραγματοποιείται από τον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Πανεπιστημίου. Ο προϋπολογισμός που κατατίθεται στον ΕΛΚΕ (Ε-ΔΠ-07-Ε13.Υ8, βλ. <https://www.elke.uoa.gr/content/entypa#10>) είναι ετήσιος και αφορά οικονομικό έτος. Ο προϋπολογισμός διαμορφώνεται βάσει των αναγκών του ΠΜΣ από τη Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ, επικυρώνεται από τη Γενική Συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και κατατίθεται στον ΕΛΚΕ, όπου αφού εγκριθεί, αναρτάται στην ΔΙΑΥΓΕΙΑ (<https://diavgeia.gov.gr/>).

Οι πόροι των ΠΜΣ κατανέμονται ως εξής:

α) ποσό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) των συνολικών εσόδων που προέρχονται από τέλη φοίτησης παρακρατείται από τον Ε.Λ.Κ.Ε. Στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνεται το ποσοστό παρακράτησης υπέρ του Ε.Λ.Κ.Ε. για την οικονομική διαχείριση των ΠΜΣ Όταν τα έσοδα του ΠΜΣ προέρχονται από δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις, κληροδοτήματα, ή πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα, πραγματοποιείται η παρακράτηση υπέρ Ε.Λ.Κ.Ε. που ισχύει για τα έσοδα από αντίστοιχες πηγές χρηματοδότησης,

β) το υπόλοιπο ποσό των συνολικών εσόδων του ΠΜΣ διατίθεται για την κάλυψη των λειτουργικών δαπανών του ΠΜΣ Στη συνέχεια παρατίθεται ενδεικτικός εποπτικός πίνακας ροής εσόδων-εξόδων λαμβάνοντας υπόψη τον προβλεπόμενο αριθμό φοιτητών ανά έτος.

Πίνακας 3: Έσοδα – Έξοδα Προγράμματος την τελευταία πενταετία

Οικονομικό έτος	Έσοδα προγράμματος		Έξοδα προγράμματος
	Δίδακτρα	Άλλες πηγές	
2023-2024	80.000	-	80.000
2022-2023	80.000	-	80.000
2021-2022	48.000	-	48.000
2020-2021	14.400	-	14.400

2019-2020	-	-	-
2018-2019	-	-	-

Ο προϋπολογισμός είναι ενδεικτικός ενδέχεται να τροποποιηθεί ανάλογα με τις ανάγκες του ΠΜΣ.

Πίνακας Προϋπολογισμού Εσόδων – Εξόδων ΠΜΣ 2024-2026

Είδος εσόδου/εξόδου	2024- 2025	2025-2026
Τέλη φοίτησης	115.500	115.500
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	115.500	115.500
Αμοιβές διδακτικού προσωπικού	35.700	35.700
Αμοιβές διοικητικής - τεχνικής υποστήριξης	28.200	28.200
Αναλώσιμα και άλλες προμήθειες	4.000	4.000
Δημοσιότητα και προβολή, έξοδα συνεδρίων, μετακινήσεις κ.ά.	6.000	6.000
Ενίσχυση υποδομών, εξοπλισμός, λογισμικό κ.ά.	2.000	2.000
Εκπαιδευτικό υλικό	1.000	1.000
Υπηρεσίες διαφόρων τρίτων	600	600
Υποτροφίες Αριστείας	3.500	3.500
Διαχειριστικό τέλος ΕΛΚΕ (30%)	34.500	34.500
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ	115.500	115.500

4. Συμπεράσματα Βιωσιμότητας

Τα κατωτέρω αποτελούν τα κύρια συμπεράσματα που επιβεβαιώνουν την βιωσιμότητα του ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση

4.1 Διευρυμένο και αυξανόμενο ενδιαφέρον συμμετοχής.

Το Π.Μ.Σ. απευθύνεται σε όλους τους ενδιαφερόμενους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, επιχειρήσεων και γενικότερα φορέων που έχουν ως κύριο η υποστηρικτικό αντικείμενο τη συμβουλευτική, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη διά βίου μάθηση ώστε να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις και δεξιότητες του ΠΜΣ για να βελτιώσουν την επαγγελματική τους εξέλιξη, ή να βρουν εργασία στα εν λόγω επιστημονικά αντικείμενα.

Στο ΠΜΣ προωθείται η ερευνητική, επιστημονική και επιχειρηματική δραστηριότητα στα ανωτέρω επιστημονικά πεδία και συγκεκριμένα,

- Η σύνδεση με την αγορά εργασίας μέσω της πρακτικής άσκησης 400 ωρών.
- Η σύνδεση διδασκαλίας-έρευνας

- Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε ευρωπαϊκά προγράμματα και κοινωνικές δράσεις διασύνδεσης με την τοπική κοινότητα μέσω του Εργαστηρίου Συμβουλευτικής Επιστήμης και Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας που υποστηρίζει και τροφοδοτεί το ΠΜΣ.
- Η συνεργασία των φοιτητών/τριών με το Κέντρο Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας του ΕΚΠΑ «ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ».
- Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε συνέδρια που υλοποιούνται στην Ελλάδα από επιστημονικούς φορείς (π.χ. Επιστημονική Ημερίδα «Νέοι Ερευνητές στον Επαγγελματικό Προσανατολισμό», η οποία πραγματοποιείται σε ετήσια βάση), αλλά και σε δημοσιεύσεις σε έγκριτα επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους που διαπραγματεύονται ζητήματα συμβουλευτικής, επαγγελματικού προσανατολισμού και διά βίου μάθησης.
- Η συγκέντρωση μεγάλου όγκου εμπειρικών μελετών από το σύνολο των φοιτητών που ΠΜΣ με μεγάλη συμβολή στα επιστημονικά πεδία της Συμβουλευτικής, του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Διά Βίου Μάθησης.
- Η δημιουργία ομάδας alumni και μέσω κοινωνικής δικτύωσης.

Επομένως, η ομάδα-στόχος του προγράμματος είναι ιδιαίτερα διευρυμένη λόγω του ιδιαίτερου ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η εφαρμογή της Συμβουλευτικής, του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Διά Βίου Μάθησης σε κάθε πτυχή του ακαδημαϊκού, εκπαιδευτικού (σε τυπικά, μη τυπικά και άτυπα περιβάλλοντα μάθησης) και επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Δεδομένου ότι η ενσωμάτωση της νέας γνώσης στο επιστημονικό αντικείμενο είναι δυναμική λόγω της συνεχούς και ραγδαίας εξέλιξής του, το ενδιαφέρον νέων φοιτητών/τριών για την παρακολούθηση του ΠΜΣ είναι δεδομένο, γεγονός που εξασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό τη βιωσιμότητα του.

Η βιωσιμότητα του ΠΜΣ ενισχύεται επιπλέον, από την επιστημονική επάρκεια του διδακτικού προσωπικού, η οποία αποτυπώνεται σε μια σειρά από συγγραφικές, ερευνητικές και γενικότερες ακαδημαϊκές δραστηριότητες, καθώς επίσης, και από τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη αυτού που αποτελεί σημαντικό παράγοντα διασφάλισης ποιότητας της διδασκαλίας και της έρευνας, δια της οποίας το διδακτικό προσωπικό αποκτά τις επαγγελματικές γνώσεις και δεξιότητες, αλλά και τις προσωπικές εκείνες ιδιότητες και πεποιθήσεις οι οποίες το καθιστούν ικανό να εκπληρώσει τον επαγγελματικό του ρόλο στο ΠΜΣ.

4.2 Ιστορικότητα ΠΜΣ

Το ΠΜΣ λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2020-2021 ήτοι επί μία **τετραετία** παρέχοντας Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στη Συμβουλευτική, τον Επαγγελματικό Προσανατολισμό και τη Διά Βίου Μάθηση. Τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του ΠΜΣ οι εγγεγραμμένοι φοιτητές ήταν 27. Κατά τη διάρκεια των ετών υπήρξε ιδιαίτερη ζήτηση κάτι που αποτυπώθηκε και στην αύξηση των αιτήσεων με αποτέλεσμα να τροποποιηθεί ο κανονισμός λειτουργίας για αύξηση των εισακτέων φοιτητών. Το τελευταίο ακαδημαϊκό έτος 2023-2024, ο αριθμός των φοιτητών ανήλθε στα 40 άτομα. Η αδιάλειπτη και αυξανόμενη αυτή ζήτηση επιβεβαιώνει τον βιώσιμο χαρακτήρα του προγράμματος.

4.3 Εμπειρία στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Το ΠΜΣ από την έναρξή του χρησιμοποιεί ψηφιακές υποδομές και εργαλεία για τη διδασκαλία και την ηλεκτρονική μάθηση. Υλοποιείται με ένα μεικτό σύστημα εκπαίδευσης (blended learning) και τον συνδυασμό προσέγγισης που διαρθρώνεται σε δια ζώσης

εκπαίδευση και σε σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Η χρήση σε μεγάλο βαθμό των τεχνολογιών και εργαλείων της σύγχρονης και ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και η εξοικείωση του προσωπικού και των διδασκόντων με τις σύγχρονες αυτές προσεγγίσεις, αποτέλεσε στρατηγικό συγκριτικό πλεονέκτημα, το οποίο αναδείχθηκε ιδιαίτερα κατά την περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού. Ως εκ τούτου, δεν υπήρξε καμιά δυσκολία και καθυστέρηση στη μετάβαση της λειτουργίας ένα μεικτό σύστημα εκπαίδευσης.

4.4 Επάρκεια προσωπικού και πόρων

Στο τεκμήριο Μ6.4 διαλαμβάνεται η τεκμηρίωση της επάρκειας ανθρωπίνων και υλικών πόρων για την επιτυχή πορεία του ΠΜΣ. Υφίσταται διαθεσιμότητα των υποδομών και του αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του προγράμματος (κτίρια, αίθουσες, εργαστήρια, εξοπλισμός, κ.λπ.) καθώς και των υπηρεσιών (κεντρικών, Τμήματος/ φοιτητικής στήριξης, ψηφιακών, διοικητικών, κ.λπ.).

Αναφορικά με το **προσωπικό του ΠΜΣ**, το γεγονός ότι το ΠΜΣ προσφέρεται χωρίς προβλήματα σε όλη της διάρκεια της πορείας του, καταδεικνύει ότι στο ΠΜΣ το διδακτικό έργο πραγματοποιείται χωρίς κωλύματα και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος αντιστοιχούν στο 40% των διδασκόντων του ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση, ενώ τα μέλη ΕΔΙΠ του Τμήματος στο 20% των διδασκόντων του ΠΜΣ. Συγκεκριμένα,

Το ανθρώπινο δυναμικό του Π.Μ.Σ. «Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση» απαρτίζεται από:

- A. 5 Μέλη ΔΕΠ του Οικείου Τμήματος (Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό),
- B. 1 Ομότιμο μέλος ΔΕΠ του Οικείου Τμήματος (Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό),
- Γ. 2 Επισκέπτες Καθηγητές (Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό),
- Δ. 3 Μόνιμα μέλη Ε.ΔΙ.Π. (Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό),
- E. 4 Διδάσκοντες με ανάθεση ως Εξωτερικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες.

Βασική διαχρονικά πεποίθηση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και κατ' επέκταση της Ομάδας που υλοποιεί το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση αποτελεί η ανάγκη για εξέλιξη των ανθρωπίνων πόρων του, μέσω του εμπλουτισμού των γνώσεων τους και την ανάπτυξης των προσωπικών τους δεξιοτήτων. Το στοιχείο αυτό αποτελεί προστιθέμενη αξία τόσο για την εύρυθμη λειτουργία του όσο και για την επίτευξη της συνεχούς βελτίωσης του ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση. Τέλος, καθώς το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση έχει ιδίους πόρους μπορεί να προσλαμβάνει, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, εξωτερικούς συνεργάτες για τη γραμματειακή και διοικητική υποστήριξη, οι οποίοι και πάλι βρίσκονται υπό την επιστασία της Γραμματείας του Τμήματος

Ιδιαίτερως για τους **οικονομικούς πόρους**, σημειώνεται ότι το ποσό των διδάκτρων ακόμη και με την εξάντληση του ποσοστού **30% της δωρεάν φοίτησης**, είναι επαρκές για την υλοποίηση του προγράμματος, δεδομένου του γεγονότος ότι παρέχεται εξ αποστάσεως.

Οι εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης που προβλέπονται, καθώς και το γεγονός ότι ο προϋπολογισμός παρακολουθείται συνεχώς από τα αρμόδια όργανα του ΠΜΣ , δεν

προβλέπουν την περαιτέρω αύξηση των τελών φοίτησης, σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών δεν είναι ο αναμενόμενος για να υλοποιηθεί ο προϋπολογισμός του ΠΜΣ.

Τόσο από τα ιστορικά οικονομικά μεγέθη όσο και από τα στοιχεία του προϋπολογισμού διαφαίνεται ότι:

- Το κόστος υλοποίησης φαίνεται ότι καλύπτεται πλήρως από τα έσοδα του προγράμματος
- Το νεκρό σημείο «Break Even Point» είναι 20 Φοιτητές, δηλαδή το 58% των προσφερόμενων θέσεων (35)
- Υφίσταται ταμειακό πλεόνασμα για να καλυφθούν έκτακτα έξοδα ή τα έξοδα μίας περιόδου στην οποία τα έσοδα είναι χαμηλότερα του αναμενόμενου.

Επιπλέον, το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και κατ' επέκταση το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση **αξιοποιεί όλες τις δυνατότητες του ΕΚΠΑ και παρέχει πλήθος υπηρεσιών στους φοιτητές/τριες του.** Αναλυτικές πληροφορίες για τις υπηρεσίες αυτές βρίσκονται στις ιστοσελίδες του Τμήματος, του Πανεπιστημίου και του ΠΜΣ. Το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση αποτελεί πρόγραμμα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Το εν λόγω Τμήμα στεγάζεται στον κτηριακό χώρο της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Το Τμήμα έχει στη διάθεσή του αμφιθέατρα/αίθουσες για τις παραδόσεις των μαθημάτων και εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για τη διδασκαλία εργαστηριακών μαθημάτων καθώς και βιβλιοθήκη. Ειδικά για την **υλοποίηση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων** του, το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης διαθέτει τις ακόλουθες κτιριακές υποδομές: αμφιθέατρα, ερευνητικά εργαστήρια, βιβλιοθήκη, κ.ά. Τέλος, **παρέχονται αρκετές και σημαντικές υπηρεσίες** από το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση στους φοιτητές/τριες του. Αναλυτικές πληροφορίες για τις υπηρεσίες αυτές βρίσκονται στις ιστοσελίδες του ΠΜΣ, του Τμήματος και του Πανεπιστημίου. Οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι: ηλεκτρονική τάξη, επιτροπή παραπόνων, ακαδημαϊκοί σύμβουλοι, υπηρεσίες ηλεκτρονικής γραμματείας, ψηφιακές παροχές, συμβουλευτικές υπηρεσίες, υποστήριξη Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ), υγειονομική περίθαλψη,

4.5 Ενδιαφέρον ακαδημαϊκής κοινότητας

Από τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε για συναφή μεταπτυχιακά προγράμματα, διαπιστώθηκε ότι το αντικείμενο του ΠΜΣ, έχει αναγνωριστεί από πλήθος Ιδρυμάτων και έχει ενταχθεί στα οικεία ΠΜΣ. Το γεγονός αυτό δημιουργεί σταθερότητα στο πρόγραμμα του ΕΚΠΑ, ως βασικό στοιχείο βιωσιμότητας.

Η ύπαρξη παρομοίων ΠΜΣ ενθαρρύνει την συνεργασία μεταξύ των Ιδρυμάτων για την περαιτέρω βελτίωση των οικείων προγραμμάτων προς όφελος της διατήρησης του ενδιαφέροντος και της βιωσιμότητας του προγράμματος.

4.6 Συνάφεια και Σύνδεση με το Προπτυχιακά Προγράμματα

Τόσο το αντικείμενο όσο και ο στόχος του ΠΜΣ είναι εναρμονισμένα με την πολιτική του Τμήματος και το Πρόγραμμα Σπουδών του πρώτου κύκλου του «Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης».

Τόσο το αντικείμενο όσο και ο στόχος του ΠΜΣ είναι εναρμονισμένα με το ΠΠΣ που διδάσκεται στον πρώτο κύκλο σπουδών του Τμήματος. Τούτο σημαίνει ότι υφίσταται ήδη πλήρης εμπειρία ακαδημαϊκού προσωπικού που διδάσκει με συναφές γνωστικό αντικείμενο καθώς και πλήρης εμπειρία οργάνωσης προγραμμάτων ως προς το επιστημονικό αντικείμενο που θεραπεύει, πράγμα που καθιστά τις παρεμβάσεις και τις πρόσθετες γνώσεις του ΠΜΣ ιδιαίτερα στοχευμένες, αποτελεσματικές και ευκόλως αναπροσαρμοζόμενες, ώστε το ΠΜΣ να παραμένει βιώσιμο υπό τυχόν νέες /μεταβαλλόμενες συνθήκες με γρήγορο εντοπισμό πιθανών κινδύνων και διασφάλιση της κανονιστικής συμμόρφωσης.

Επιπλέον, τα γνωστικά αντικείμενα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης περιλαμβάνουν μεγάλο τμήμα του πυρήνα της βασικής γνώσης και έρευνας που σχετίζεται με τα αντικείμενα του ΠΜΣ. Επίσης, στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης υπάρχει ικανός αριθμός μαθημάτων στα γνωστικά αντικείμενα της Συμβουλευτικής, του Επαγγελματικού Προσανατολισμού και της Διά Βίου Μάθησης.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας και Επαγγελματικός Προσανατολισμός-Εφαρμογές
- Λήψη Επαγγελματικών Αποφάσεων: Ανάπτυξη Δεξιοτήτων και Σχεδιασμός Παρεμβάσεων στο χώρο της Εκπαίδευσης
- Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Λήψη Επαγγελματικών Αποφάσεων
- Σχεδιασμός Σταδιοδρομίας και Ανάπτυξη Δεξιοτήτων στο Εκπαιδευτικό Περιβάλλον
- Δια Βίου Μάθηση.

Στο Παιδαγωγικού Τμήματος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργεί μεταξύ άλλων το Εργαστήριο Συμβουλευτικής Επιστήμης και Επαγγελματικής Σταδιοδρομίας το οποίο υποστηρίζει και τροφοδοτεί το ΠΜΣ Συμβουλευτική, Επαγγελματικός Προσανατολισμός και Διά Βίου Μάθηση.